

de două ori în septembra: Joi-a și
miercură; era cindu va preinde im-
portanța materialelor, va fi de trei său
de patru ori în septembra.

retiul de prenumeratiune,
pentru Austria:

anu întregu	8 fl. v. a.
dumetate de anu	4 fl. v. a.
patru	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
anu întregu	12 fl. v. a.
dumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

Invitare de prenumeratiune

A L B I N A,

pe semestrul alu II-lea, resp. pa-
rariul alu III-lea alu anului curint.

Pretiurile si conditiunile se vedu
n fruntea foi si resp. le-am publicatu
n rti precedinti —

Avisamu, că — fiindu acestu de
aciu nru, celu din urma ce se mai tra-
nse domnilor ale căroru prenumeratiuni
u espirutu pan' la 1/13 iuliu, din caușa
a sè ni regulam spedetiunea, nru
du mai de aproape va esé la capetul
ptemanei viitorie. —

REDACTIUNEA.

Budapest, in 5/17 iuliu 1875.

Nu credem, ca cineva in acesta
zia, de cindu cu caderile nationali si
a foră-de-legile domnesci la alegeri, se
a descoperit semne de vr'o iritatiune,
menture séu chiar desperare batatoria
ochi — din partea Redactiunei.

Nici nu ne-a suprinsu, nici nu ne-a
iteratu resultatulu alegerilor.

Consciint'a ni e linisita; scim cu
i-am facutu dupa poteri — detorint'a;
— de aci in colia caiésca-se, bata-si
ștul, cei ce nu potu avé acesta con-
ciuntia. —

Noi dicem: bine, că am trecutu si
in acesta fasa; bine că ni-au ajutat
trece iute prin ea si cantele domniloru,
re langa marea misieletate a multoru ai
ostri; bine că responsabilitatea o impartu
tre sine cei asurisiti — din intru si din
fara!

Noi — ori de câte ori am facutu
o combinatiune, ni-am facutu vr'unu
anu intru interesulu causei natio-
nali, pururiá am calculat si cu fap-
tii activi si morali, si cu cei passivi si
moral, si — pururiá am avutu in ve-
re — si eventualitatea, déca cesti din
ma ar precumpen'i si invinge. De-
cea — asta data, cindu acestia intr'
deveru au invinsu, nu suntemu nici
prinsi, nici irritati, nici descuragiati.

Si — de aci este, că noi in repor-
tire, pline de iritatiune si de o turba
indignatiunei, ce ni se tramtuit din toté
partile despre portarea si a organelor
publice, dar mai vertosu despre ticalosia
ultoru ai nostri la alegeri, si cari re-
porturi de a dreptulu ni spunu, că —
sstu elementu, totalmente degeneratu si
iserabile, nu mai merita nice o cru-
dere, nice o consideratiune, — „nu mai
merita sacrificiele ce i aducemu, luptele
continuam pentru binele seu,” — di-
mu, in aceste reporturi, nu sciuramu
cătu a sterge si moderă, măcar că
si din toté părtele ni se ceru, a pu-
ca in estinsu toté, cu fapte, cu nume,
si sentintie asupra acestora, pe respon-
sua tramitietorilor.

Nu pentru tramitietori, nici pentru
atacati, si cu atâtua mai pucinu pen-
sionii domnilor ai nostri — am
stu noi de lipsa a ne moderă, ci —
ntru caus'a nostra si judecat'a lumiei
supta acestora.

Adeveratu este, reconoscem in pu-
tu, că cu ocasiunea acestor alegeri,
diuramu esindu pre facia din sinulu
tinei nostre — o multime de ómeni,
stu de lapedati si stricati, nice tavali-
re — atâtua de scărbose, cum abiá am fi-
ndit u sè pôta esiste si sè se pôta
stien la noi, mai vertosu intre preotii,
anume intre acei-a, ce pururiá au afec-
ta a reprezentă pre partea mai bunu,
si eminente a inteligintiei nostra; ast-

felui de ómeni prepaditi si tavalliti ne-
rusinati, incătu omulu cu sentiu de
omenia si de demnitate — vrendu-ne-
vrendu — cu adeverata ingrozire trebuie
sè si intórcă facia de cătra ei si sè fugă
de ei casii de o ciuma, unu stèrvu mo-
rale! Da, acést'a este adeveratu, si acést'a
face eclatante marturia despre progresulu
national, ce avemu a multiam domnei
magiare de optu ani in ciòci, ceea-ce nici
ei, acei ómeni, si nici domnii stepani-
tori magiare nu voru negá, ma inca man-
drindu-se acesti-a de acelu progresu, —

(pre care insa ei amaru lu-voru senti
si deplange atunci, cindu altii —
dupa acelesi regule, prin acelesi medilice,
spre acelasi scopu — lu-vor provocă si
inaintă la ei, in poporulu si intelligint'a
loru, — ceea-ce ne-aperatu va urmă
asía de securu, precum de adeveratu
este, că faptele nemoral si-resbuna
pururiá asupra faptuitorilor! —) da acea
trista esperiintia este adeverata si —
in celu mai mare gradu apesatória, des-
curagiatória si instrainatória: insa toc-
mai asiá de adeveratu este, că de alta
parte, la totu acesta ocasiune avuramu
fericirea d'a vedé si d'a conóisce — des-
i in nru mai micu, dar cu atâtua mai multu
stralucitoriu — barbati romani din
cleru, dintre invetiatori si din poporu,
cari prin intelligint'a, zelulu, curatienu
a caracterului loru adeveratu morale si na-
tionalne ne incantara si cucerira, incătu
vrendu-nevrendu trebuli sè reconoscem, —
că — mai este inca o anima sanetosa si
non refletu curat si lumanat in corpulu
natiunei nostra, care pre cătu timpu mai
essiste si se afirma, caus'a nostra nacio-
nale — nu e, nu pôte fi perdata!

Mai multu nôa — acesta din urma
esperiintia si convingere ni-a insufiatu
curagi si mangaiare, decătu cea de mai
nainte dorere si ingrigire.

Duca-se gunoiulu si putrediuinea
nôstra in tabera si cumpen'a contrari-
loru nostri; faca-si acele elemente de capu
acolo unde le chiama natur'a loru stri-
cata si prepadita: noi — ni vom conti-
nuu lupt'a, ni vom face combinatiunile
si planurile cu — cei mai pucini, dar
buni, de omenia, devotati nalteloru sco-
puri moral, umanitari, cari totu d'o
data sunt si adeveratu nationali!

Éta aci bas'a, secretulu — curagiul
ui si moderatiunei nostra in presente si
pre cari cu tota increderea avemu sè ni
intemeiam sperantiele nostra pentru
viitoriu.

Scopulu nostru celu mai de aproape,
tem'a ce ni-am propus si de care ne
ocupamu in toté minutele libere — e:
a aduná toté elementele nestricate, bune si
sanetose, petrunse de conosciunt'a adeve-
rului si de dorint'a binelui comunu, si
a le impreuná si organizá si concentrá
spre unu scopu, celu mai nobilu si fru-
mosu alu vietii nostra, spre scopulu:
conservarii moralei si alu cultu-
rei nationali a poporului nostru.

Spre chiarificarea situatiunei.

Alegerile pentru Diet'a Ungariei, parla-
mentulu magiaru, — haru domnului treura!
Si — déca din cercurile ungaro-banatice avemu
multa causa de a ne superá — nu atâtua pe
guvernui si organele sale si uneltirile acces-
tori, cătu mai vertosu pentru caracterul
slabu, chiar degeneratu, alu unei considerabili
parti din poporulu si intelligint'a nostra; apoi
cu atâtua mai multumiti cauta sè simu pentru
esperiintele ce feceram in părtele Transil-
vaniei.

Domnii magiare, fratii nostri, pre cari
ii-a batutu Dileu cu orbia, croiara pe séma
Romanilor din Transil vania o lege electro-

rale — ca de batjocura, dupa carea adeca
majoritatea romana a acelei tiere sè pôta tra-
mitocmai atâti deputati in parlamentulu
magiaru, ca se aibe fratii magiare, prin cine se
demusore lumii miserabilitatea valahilor. Ei
bine, Romanimea a priceputu intentiunea, si
intelligint'a loru adunata la Sibiu a de-
cisiu in solidaritate, a lasă acestu terenu consti-
tutionale falsu — acelora, cari l'au creatu, si
— poporul romanu s'a arestatu mai preto-
nicienă matru, bine cuprindandu lucrul,
mai demnă ca ori cindu alta data de respectu
din partea lumiei culte si oneste.

Fratii Ardleni au poftit, ca si noi cei
din Ungaria si Banatu sè proclamam passi-
vitatea. Acést'a nu s'a potutu face, pentru că
nu era cu potintia a se motivă in modu plau-
sibile; pentru că pre noi cei din ciòci — nici de-
cretarea vre-unel uniuni in contra protestului
nostru, nici legea electorală prin dispositiuni
speciale in contra nostra, nu ne indreptatia-
a ne feri de parlamentu si cu atâtua mai pu-
cinu sterilitatea luptelor nostra de pana
acuma, care se potea atribui gresielorloru nostra;
— trebuia deci, precum am respicatu la
rondustru, ca orbia si volnic' a domnilor
coloru de la potere sè ni dñe motivulu plausi-
bilie, de a ne absentă din parlamentulu loru.
Acelu motivu — asiá credem, că — ni s'a
datu, prin eschiderea fapteca a partitei nacio-
nali, cu calcarea pre facia a legii si prin totu
feliul de uneltiri si prin abusuri infroscisatu
demoralisatorie de poporu!

Déca noi am prevedutu acést'a eventual-
itate, apoi poporulu nostru a sentit'o; si déca
noi am predis'o, apoi poporulu, parte mare
a si sprijint'o. Greu, forte greu ni-ar fi fost —
a stârui si mediocri mai nainte — ca alegetorii
nostru, alu cărororu nru, dupa lege, numai
in Banatu s'ar urca la 40,000, sè incunjuru
ur'a; mai usioru — firesce, ca romanii de
offenta sè respinga candidaturele: astadi,
dupa esperiintele seu patianiele de pretodin-
sălii alegerile, tocmai incheiate, nemicu
pote sè fie mai usioru si chiar mai placutu
poporul nostru, de cătu parol'a ca — sè si
cauta de seraci sa si de neasurile sale, si sè
lase domnilor jocurile loru parlamentari, ce
si asiá sunt numai pentru ei!

Astfelui necesurile si patianiele comune
— mereu incepui a ne inveriatu minte, a ne im-
preuná pre toti Romanii, a sterge diferintele
dintre noi. Astfelui veniramu noi Romanii,
a constatá si reconoscem, că — chiar si déca
nu ni-ar succede sè potem influintia popo-
rulu nostru, supusul absolutismului domnilor,
ca se se abtina pe de plin de la alegeri,
fiindu poporul de rondu numai corpulu na-
tional, èr susfetulu, mintea, capulu seu fiindu
intelligint'a, ajunge pe deplin, ca acést'a
intelligintia se pronuncia si practice din a sa
parte deplin'a passivitate, neprimindu nici
candidatura, nici mandatu, si neparticipandu
nici la alegeri.

Déca apoi si poporulu, seu alegetorii de
rondu mai primescem acést'a doctrina si tienuta,
precum ea tocmai se primi si adeveriu in fapta
prin poporulu Transilvaneanu, passivitatea va
fi cu atâtua mai buna si mai eficace; dar
— participarea — de neroia, seu din neprincipa-
pere seu prin coruptiune a poporului, si mai
vertosu a unei fractiuni seu a ore-cărei classe
din elu, — de felu nu pote fi calificata d'a
compromite seu nevalidă passivitatea co-
mună.

Este evidentă deci, că — stămu aprope
de a intră într'o noua faza. —

Budapest, in 3/15 iuliu 1875.

Invingerea guvernului magiaru la ale-
geri nu incetă d'a fi tem'a apretiurilor
publice in foile guvernului si ale oposițiunii.

Maioritatea fusionata stă nainte-ni in
marimea ei ingrozitoria. Acést'a majoritate, botesata
„liberale,” atâtua este de colosal, pre-
cum inca n'a avutu pana acumua Ungaria si
chiar in tierele straine astadi in desertu s'ar
caută asemenea....

„Nu-i invidiamu estensiunea, nu avemu
causa de a-i invidia insusirile, nici modurile
si mediocile, căroru are de a-si multiam nas-
ceră.”

Déca pote fi cine-va, pre carele sè lu-
cuprinda ingrigire pentru acést'a ingrozire a
partitei „liberale,” apoi in prim'a linia ar fi
inusi guvernului si press'a lui.... Multu si
adunecu s'a desbatutu aci, că — ce mare ne-
cessitate este pentru parlamentarismulu no-
stru — o minoritate o positionale cătu de in-

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core-
spondinti ai nostri, si de a dreptulula Re-
dactiune Stationgasse Nr. 1, unde
sunt a se adresă si corespondintele, ce pri-
vescu Redactiunea, administratiunea seu
speditur'a; cată vor fi nefrancate, nuse vor
primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de
interesu privat — se raspunde căte 7 cr.
pe linia; repetirile se facu cu pretiu sca-
diutu. Pretiul timbrului căte 30 cr. pen-
tru una data se anticipa.

semnata, carea facia de cei de la potere sè
intreprinda o controla binefacetória....

Cătu a fost de sincera acesta dorintia
a foilor guvernamentali, despre acést'a facu
gloriosa marturia miscamintele electorali.
Abia a fost unelte de pressiune, carea sè nu se
se folositu in contra candidatiloru opositionali
intru favore candidatiloru guvernului....

Mai antau de toté, de la candidati
liberali nu s'a cerutu alta programă, decătu
că ei — „neconditionat vor urmă seu spri-
gină intru toté pre stepanire....”

Apoi au porntu o tabera de spioni
prin cercuri, si vai acelui-a candidat, carele
ar fi amblatu a vorbi despre causele patriei,
in locu de — sprinirea neconditionata a gu-
vernului! In contra unui atare, precum peste
totu incontru opositionali, man'a guver-
nului prin aparatură oficială, atâtua de minu-
natu a sciutu sè lucre, incătu — desu susu la
centru nici nu se audia miscarea ei, dar can-
didatii nostri la totu pasulu o sentiu, la totu
pasulu dau de ea! Si precandu candidatiloru
guverniali li stau la dispositiuni cu toté armele
corantei, foră nici o temere de pedepsa — totu
oficialii guverniali din centru, vice-comitii, pre-
torii, notarii si judii comunali, — totu atunci
candidatii opositionali — in acesta epocha de
alegeriliberale, au trebuitu sè se lupte nu numai
cu omonii contra candidatiloru, ci si cu pot-
rea officiale!... si au trebuitu sè inchida ochii
de naintea celoru mai scandalose vendiari si
cumperări de susete si călcări de legea! —

Astfelui se sprimo „Kelet Népe,” foia
domnescă, in nru de dominecă trecuta.

Si intr'adeveru — abusuri, coruptiuni,
scandale mai cumplite si mai nerusinate —
decătu la aceste alegeri, in butulu legii chiar
si positive, abia a mai vediutu vr'odata lu-
mea!

Si cu toté acestea simbiasii si came-
radii domnilor magiare de la potere — din
cioi si din colo de Laita, au nerusinarea de
a pretinde, că — nici cindu Ungaria n'a ve-
diutu alegeri mai ne-agitate si ne-influintate,
mai in linie si ordine!

Noi din parte-ni n'avemu, de cătu sè
avismu la scandalosele casuri, ce publica-
ramu in nru de precedente, si la cele-ce mai
publicam si in acestu de facia uru, pentru
ca se simu deplin justificati cu sentint'a
nostra, ori-cătu de aspra ar paré ea, inaintea
intregi lumi culte si oneste, foră a ne teme
că procurorul ne va trage in judecata si că
jurul ne va astă vinovati de mintiuna si ca-
lumnia. —

Budapest, in 17 iuliu n. 1875.

Precandu din toté pările de la tiéra
primim insecintiari si vierări că — nu-su
bani, nu se capeta nici sub celu mai grele con-
ditii; inaltul min. magiaru regiu de fi-
antie tocmai dede ordinantiune pentru ince-
perea incassarii restantelor de dări, de la
ugustu incolu, cu tota rigorea si foră tota cru-
tarea!

In 8 dile dupa insecintiare, fie-cine va fi
detori a-si plati restantia de dare, căci altfelui
va urmă esecutiunea, ce nu conisce mila si
crutiare!

Firesce, alegerile trecuta, si asiá-nalt'a
stepanire nu mai are trebuinta, se se arete
crutiatiatioria cătra poporu.

Este desplinu dreptu si cu cale, ca se se
platescă contributiunile si restantile: numai
cătu — nu este dreptu si cu cale, ca stepan-
irea se căra mai multu de

Dupa alegeri.

Serie „Reform“ din Viena in nrulu seu mai nou, — ceea-ce toti sciumu dejă, că adeca — „in Ungaria partit'a liberale fusionata, la alegeri a cascigatu o victori stralucita,“ că ea — „va potă domn' absolut'minte in Dieta;“ dar că ea totu o data — „va ave a sustiené prob'a vistie!“ — că „nationalitatile au suferit perderi grele, că serbulu Miletici si romnul Babesiu n'au fost alesi.“ Adaugi insa apoi totu „Reform“ că: „Cu cátu mai slabu vor fi reprezentante nationalitatile in parlamentulu magiaru, cu atât mai poterica va fi opositiunea nationale in tiéra.“ Si acesta sentintia este, la carea vremu noi s'è atragemu atentiu publicului nostru, si s'è facem u cátu mai slabu vor fi reprezentante nationalitatile in parlamentulu magiaru, cu atât mai poterica va fi opositiunea nationale in tiéra.“ —

Intr'adeveru multu ne mirâmu de domni magari de la potere, că — cuprinsi de o orbă cumplita, de orbă orgoialui si patimei loru asiatici, nu vedu, nu pricepu imprejurările reali si consecintele naturali ale lucruilor! că — in locu d'a se bucură ei, cumea la poporale subjugate si impilate de magarismu si portate de nasu cu mintiu'nă prin oligarchii magari — se mai afia ómeni solidi si seriosi, cari — nu s'au urit si obositu a mai continuă — de totu nefolositóra lipta morale, pre unu campu invederatu nemorale, — in locu d'a se bucură si d'a li face locu, deschidiendu-li port'a cea mare, ca s'è vina, se intre in parlamentulu loru, să-si verse aci necasulu si indignatiunea si prin acesta se faca óresicare mangaiare poporului inversiunatu, cu unu cuventu, să-si resufla fora pericolu, casl printr'unu ventilu de securitate, anim'a plina de necasu, si asia s'è ferésca atmosfer'a de rujelii si furtune, cari — pururi sunt periculose, uneori insa, precum tocmai estu timpu ni aréta ceriulu, nu mai incéta d'a fi orcan funeste: ei se pusera chiar din adinsu a alungă pre reprezentantii nationalitatilor din Diet'aloru!

Noi am disu si sustienemu cu vóce inalta, că — nu este lucru mai absurd si mai periculosu, de cătu a incercă vindecarea dorilor in corpu — prin aceea, că astu-pàmu suferindului gura, ca s'è nu se pôta vîstă.

Noi am disu si sustienemu in facia lui nei culte si onorabili — cu tóta firmitatea unei convictiuni absolute, cumea sistem'a si domn'a magiara — majoritatii poporului, adeca atât poporului peste totu, cătu si specialmente elementelor nemagiare, a infisptu eucitulu de mórte in peptu, parte prin o despoicare de dreptu, avere, credintia morale, parte prin detragerea conditiunilor de progresu si cultura.

Domnii, resp. eroldii loru, au negatu acesta — in butulu faptelor si datelor matematice, positive; ei continua a afirmă, că — tóte sunt bune la noi, că — este libertate si dreptate, că — nimene, si a nume nici unu popor, nici o nationalitate nu este nedreptatita, ci tóte se bucura de progresu, si tuturor sunt date tóte conditiunile de prosperare!

La acesta noi am disu si dicem domnilor:

Mintiti cu buna si deplina scire; mintiti ca nisce tirani sireti, cari vreti să amagiti lumea, ca s'è ve tienă de ómeni si patrioti de omenia!

Er cumea este o mintiu mare affermatiunea domnilor, do réda eclatante ni este, că — ori de căte ori noi li-au dorit loru dela Ddieu asemenea stare, asemenea dreptate, asemenea fericire, pre cum este aceea pre care ei ni-au creiat'o năo, — ei totu de unu s'au infuriat asupra nostra, si — au tienutu dorint'a nostra de unu blastem asupra loru!

D'apoi că dora naintea ochilor ni este istoria trecutului; că dora nu mai este omu cultu carele s'è nu scie, cumea starea si tractarea magiarilor din partea Austriei, pre candu acesta era la potere, nici candu n'a fost aiátu de netolerante, cruda si bruta, casă a magiarilor facia de noi astadi, si totusi — cătă nemultiamire, cătă vaierari si alarmuri in lumea largă, cătă comploturi si conspiratiuni cu frudra si cu iérba — in contra monarhului si a monarchiei!

Ei bine, cum ei, cu minte sanctoasa, déca au atare, potu se supuna, că — cu unu reu, cu o stare multu mai ticalo decătu a fost aceea, in contra cărei ei ne'ncetatu au strigatu, au agitat, au complotat si rebeliatu, celelalte popora — se vor impacă, ba — se vor

aretă chiar multiamite si fericite; — pentru că tiranii ce li-o croiescu si sustienu, nu sunt de adreptulu nemtii din Viena, ci sunt domnii oligarchi magari, „barbarii moderni?“

Dar acesta este o pretensiune si presupunere cu totulu nenaturală, nenaturală in Europa secului alu XIX-lea, nenaturală dupa lumin'a ce s'a facutu in lume de la 1789 incă si mai vertosu dupa eclatantele esemplu ce dedera chiar domnii magari de vr'o 50 de ani in cōci!

Si acestea considerandu, intr'adeveru trebuie să tienemu si noi cu „Reform“ din Viena, că — „cu cátu mai slabu vor fi reprezentante nationalitatile in parlamentulu magiaru, cu atât mai poterica va fi opositiunea nationale in tiéra.“ Si acesta sentintia este, la carea vremu noi s'è atragemu atentiu publicului nostru, si s'è facem u cátu mai slabu vor fi reprezentante nationalitatile in parlamentulu magiaru, cu atât mai poterica va fi opositiunea nationale in tiéra.“ —

Caci — nu de aceea au eschis domnii magari din parlamentulu loru pre cei mai poterici strigatori si criticatori ai nedreptatiloru si foradelegiloru loru, pentru că — vor a sterge si impedece acelai nedreptati si forade legi, ci — pentru că voiescu a le continua — dora inca in mai mare mesur — negenati, ne-atracati, ne-blani si inaintea lumiei.

Ei bine, si ce alt'a pote urmă si trebuie să urme de aci, de cătu strigari si vaierari si isbucniri de isbanda — pre alta cale, dora mai pericolosa, in totu casulu mai pucinu placuta domnilor de la potere si mai pucinu binevenita planurilor loru.

Că unii se temu, cumea dlu Tisza si cu ai sei, ar amblă s'è provoca o rescòla nationale, pre carea apoi s'o inadusisea cu hondvédii sei si asia s'è incoronodie cu gloria si institutiunea si constitutiunea si domn'a magiara nationale, — este o nebunia grósa. Cine conósc referintele nóstre politice si sociali si chiar nationali, nu se va teme de atare eventualitate. Slabi, forte slabi suntemu, dar — noi am dovedit, si vom dovedi, că — pre langa tóta slabitiunea nostra, nu mergemu in cursele domnilor, ori unde ni s'ar pune ele, ci — pururi vom cauta, ca domnii, si insisi să-si faca de capu! Er că — ce vom face noi, cum vom continua lupta a fara din parlamentulu magiară? — acesta vom desvolta la timpulu si loculu seu. —

L. Capital'a Ungariei, ia 12 iuliu p. 1675.

(a) Pote că contele Szapáry, fostul min. de interne nainte de Tisza, atunci candu se puse să oprésca poporului nemagiare din tiéra colorile si flamurile loru nationali, — va fi credintu in simplicitatea si ingamfarea sa domnésca, cumea acele popóra acuma — nu voru mai avé altu refugiu, de cătu — lipsindu-li malaiulu loru dulce, s'è apuce pogacea magiara cea amara!

Tare s'a insielatu. Vediuramu alegorile, catiramu despre manifestatiuni nationali de totu feliulu; dar — nici intr unu locu nu se intemplă, ca nationalii Romani seu serbi s'è vr' folosi vr'unu steagul magiaru national!

Domnii magari au eschis din folosint'a nostra insemeule nostra — prin fórtia brutale; noi am eschis din animele nostra pre ale magiarilor prin consecint'a logica. —

Ai nostri au mersu la urna — cu frund'a verde in pelaria, cu o crénge verde in mana, său — fora nici unu semnu; din Caransebesiu se serie foilor domneschi, că — s'au folositi totu foliulu de stindarte, numai magiare nu! Er nōu ni se serie, că — chiar pre romanii din taber'a guvernului numai imbetandu ii, ii-au potutu face s'è pôrte steagurile domnilor!

Deci dicem domnilor magari de la potere: Nu amblati a omori in peptulu nostru iubirea si alipirea nostra catra ale nóstre naturali, căci in loculu acelora — nu se adescu si nu cresc ale róstre naturali, ci numai instrainare si ura, din carea nu se nasce binecuvantare nici pentru voi si nici pentru noi! —

Dati-ni libertatea ce ni-ati rapito — Domnilor magari. —

L. Turnulu lui Ovidiu, in iuliu 1875.

(II) Inca asta iérna, pe candu se inscrieau alegorii, incepura contrarii nostri a respondi cătă mintiu totu in contra deputatului nostru: că densulu nu mai primesce mandat, pentru că va fi reactivat, apoi „nici nu va fi intardit de deputat,” pentru că se tiene de partid'a nationala s. a. Pentru aceea — dieceau ei mai departe, „nici n'a potutu face deputatului nostru nimică intru-

interesulu fostilor graniceri, ci — a venitudo muntii si padurile la unguri! —

De alta parte nu lipsiau promisiunile copilaresci, precum Academia de drepturi in Caransebesiu, plăti mari la preotii si la invetitorii romaneschi, din cass'a statului, in asemenea mesura ca si la preotii si invetitorii catolici,* apoi pe sub mana se mai adauga si iertarea dării pe 5 ani s. a. s. a. Tote aceste măsuri au apucaturi si promisiuni necalite, poporul le asculta si le respingeau cu indignatiune. Mai veni si darea de séma a deputatului nostru, carea reversă o lumina binefacători peste staroa lucrurilor.

Vedindu acesta contrarii, se infuriara, incepura a terorisă; urmara arrestările in Cornea, Domnești, Borlovenii-noui, Armenisus s. a. batâi in Luncavitia si Armonisius. In urma se tramise unu comisariu in Almasiu, ca să cerceteze, arrestede si se faca tote spre a potă fi alesu deputatul candidatul guvernului. Dar tote indesertu, căci poporul nu vrea să scio de nime, decătu de iubitul seu Generalu Doda!

Acuma se pusera contrarii nostri se oprésca pe alegorii, ca se nu se infaciside la alegere. In acesta manevra escela mai multu Bezirksleite-rul din Bozoviciu, dlu capitän Stanu. Elu postă pe panduri Ciortus si Lopatitia la Brézova langa Borlovenii-noui; acesti panduri opriau acolo pe alegorii, luau protocolu cu ei, despre aceea că — de care partida se tienu? si ii trameteau inderuptu, fiindca toti se tineau de partid'a generalului Doda. Acesta este cauza de, dintre alegoriorii nostri lipsira peste 2000 la alegere. Apoi s'a mai intemplat, de căte unul si acelasi alegorii era de 3 ori, altul era reu introdusu in lista, precandu altii lipsiu de totu. In feliulu acesta s'au respinsu multime de alegorii.

Dar pe langa tote necasurile, alegorii nostri storsera admiratiunea chiar a contrariilor, cari se intrecau laudandu ordinea, linisca si demnitatea fostilor granitieri, neesperi pan' acu in vieti a constitutional! Numai unul era, căru i nu-i placea nimicu, carele pretotindeniă vedea nelegalitate, si a căru portare si nemultumire era batatoria la ochii; acesta era comitele supr. dlu Jakabb. Cine scie, ce va fi operatu in bieta anim'a lui; ce instructiuni său promisiuni vor fi fost la medilocu, pre cari — firesce, portarea granitierilor le facea de nemic'a!

Partid'a contraria insa prevedeau si de timpuriu cadere, se sufulea la denunciari calumnié in diurnalistica. Mai antaiu in „Hon“ apară unu articlu plinu de invective in contra generalului Doda si a partidei sale, atribuindu-ni năo tote mintiunile scornite de partid'a herglotiana; in urma in turbarea sa ceraspondentul asemenea pe Generalelui cu „Hora.“ Seraculu! pote că va fi cugetatu la Hora celu vestitul, pentru că de dantiulu romanesc „Hora“ — n'ar ave să-lu prinda frigurile.

Dupa aceea vine „Pesti Napló,“ si aduce totu din Caransebesiu unu articlu si mai balatit decătu c lu din „Hon,“ strigandu ca din gur'a sierpelui, că intr'o buna diminută se va pomeni lumea, cumea magiarii din comitatulu Severinului sunt stinsi de pre facia pamantului; căci a disu Doda cătra Romani, (in testu „Oláhok“), „Nu alegeti pe Herglotz, căci elu a fost la 1848 honvéd si a luptat in contra patriei; elu si cu magiarii sei, si-voru resbună in contra vóstra, pentru că voi ati arsucasele lui Herglotz la 1848 in Recitia. Herglotz este magiaru si ca atare elu si partid'a lui uresece pe noi!“

Observămu aici că dlu Generalu Doda, pretutindeniă si-a datu séma despre activitatea sa in audiulu lumii, n'a tienutu conferinta secreta ca partid'a lui Herglotz. In adunăriile acestea publice dlu Generalele concordintamente a intonatu, că copiii granitierilor se caute acuma a inveti si limb'a unguresca, căci este limb'a statului si a stepanirii si este lipsa de ea, intocmai ca mai nainte de limb'a nemtieșca. Unde pote fi aci vorb'a de ura in contra magiarilor?

Povestesc mai de parte articululu lui „P. N.“ că mai deunadi judele comunalu din Borlovenii-noui, ar fi primitu o scrisoare anonima, datata din Caransebesiu, de urmatorul cuprinsu: „Se poruncese judeului, ca să ombră pe Herglotz candu se va infacișa la ei spre a si desfasură program'a; de asemenea se faceti si cu vice-comitele Banoviciu candu se va areda pe la voi!“ Acesta scrisore, — carea de altcum tare semena cu stilul ceraspondentului din „P. N.“ — s'è sic cetită apoi judele naintea poporului adunat, ordinandu implinirea poruncii; „dar comitele supremu prindendu de veste, a adusu pe judele la Caransebesiu si acuma decurge cercetarea.“

Este adeverut că la poruncă dlu preotul Stanu din Bozoviciu, a venit pandarul Ciortus in Borlovenii-noui, si a provocat pe judele ca să mărgă ea densulu la o comisiune

mista. Acesta mărgandu pana langa Pervodatodata se iviră inca alti panduri, că Ciorța disă către judecă este arestatu si trebuie mărgă la Caransebesiu, precum si urmă. Afi luat in cercetare, dar spunandu elu, dlu Herglotz, candu a fost la ei li-a fagadu că li se va iertă porti'a, li se vor dă padurile in daru, s. a. s. a. — domnii nu vrura ie acestea la protocolu, ci l'au eliberat p denunciatulu! Celealte de buna séma vorpuiat numai in crerii corespondentului „P. N.“ Da aci se vede, cine este blasphemul de agitatoru si denunciatoru foră de legă!

Atinsc se scrutare reproduceandu „Neue Tem. Zeitung,“ dupa ce dă o lectiun aspră Domnilor dela comitatul, pentru ca didarea cea nepotrivita a lui Herglotz, interpelădă pe Comitele Supremu, că — daca cel produse de „P. Napló“ sunt adverate, apicum de n'a procesu in intelesulu legii, si că — ce mesură are densulu de gandu a luă facia de atari agitatiuni, daca suntu adeverate.

Noi inca suntem curiosi a vedea, că c'respunsu va dă dlu Comite Supremu. — Atât'a am auditu si noi, că domnii dela comitat sunt fără superati pe „N. Tem. Z.“ carevrendu să li faca servitul, ii-a adus in mare perplesitate!

Pan' atunci să mai facem cunoscute publicului nostru planul corespondintului din „P. N.“ dupa care crede că — s'ar pot ferici fost'a granită. Densulu adeca sfatul iesce regimului, ca să inființeze in Caransebesiu unu institutu pentru copii si de fete unu pentru copii mici (kisdedoró), cu profesori magari; in diregatoriele bisericoscoi lumesc să aplică magari, apoi să mai aducă si unu batalionu de Honved, si in fine să aduca si pe magarii din Bucovina acicid.

Cam deodata densulu s'ar multumi pe semne, cu atât'a. Seraculu!

Graniceriulu.

L. Oravită 9 iuniu n.

Ieri se esecu in cerculu nostru alegerea de deputatul dietului. Acesta alegere ocupă locu in analele noastre, ca să vedia generatiunile viitorie, ce felu de ómeni a avutu națiunea romana intu'unu timpu atât de grădu alu nostru! „Albina“ in nr. 35 amintesc de sangerearea animelor romane — nainte de ani, la alegerea lui Vladă; animale roane atunci plengeau lacrime cu sange pentru fara-de-legile, nedreptate si blastemati domnesci, si se magaiau insa — „că nu este lege.“ Astazi este lege, si animale romane ne-stricate, căte ni au mai remas plangu lacrime cu sange — pre langa nedreptatilor si fara-de-legile domnilor — inca multu pentru daunele si rusinea, ce li fac chiar intelligentia a loru perfida!

Erau două comisiuni pentru votare, una sub presiedintia dlu Gorgyevics, ampoliatu la societatea calei ferate de statul cealaltă sub presiedintia dlu Elia Traile, avocatul romanu, crescutu la peptulu naționali si cu ajutoriul unui stipendiu Mocijanianu, (pana mai ieri tenuat de — naționalistul). Inceputul votării a fostu oterit pe 9 ore. Pe la 8 ore, dlu advocate si notaria Micilea din Cacova, vine ca unu adeverat basia, cu căteva trasuri, in urmă lui se mande către ai sei o turma mare de vite, cumpărate din Cacova si comunele vecine, — despre care cumpărat este stiutu in totu cerculu, căci ea s'au facutu mai multu in publicu si a spus'o in publicu si dlu Wittmann, avocatul societății drumului feratuit austriac de statu. Elu a disu, că — pre romani ii cumpăra cu căte unu papricas, o litra de vinu si vîro duoi florini, si asia de nemti n'are nici o trebuință! Audită voi: Cacoveni, Comoristenii, Secasani, Agadenei, si — căti toti vati mai vendutu pe pretiul lui Iuda! Audită — unde v'au menat — notarii si preotii vostru, uniti si neuniti — Ajungendu turm'a menat — la locul destinatiunei, i se facă locu langa gara si in deschise comunicatiunea in gara, unde la unu locu cam retrasu, se aflau căteva suite de buti cu bere si si de mancare destul, si — totu se serveau de romana pentru bravii alegorii ai lui Wodianer, candidatul domnilor! Pelanga acesta li se mai dede fiecarei a si bani prin agentii societății, după imprejurări, căte 1—2—3 pana la 10 si 20ff — pecandu alegorii lui Mangiuca, candidatul poporului, nu potea nici să-si cumpăre pe băilelor bani ceva de mancatu si de beutu, ci totu diu'a au trebuitu să stee sub ceriulu liberu in campu. Era chiar aci sfesitorii de anima, a vedé pe unii pastori ticaso si corumpi, ca Mateiu Popoviciu din Goruia, carele semenă mai multu a băditu decătu a preotu, — ambii Pincu din Cacova, Petru Bordanu si F. Adam din totu din Cacova, Pavelu Popa din Comoriste, Teodor Popoviciu din Jitina, Nicolau Popescu din Chernecea, s. a. s. a. cari semenă mai multu cu ori-ce, decătu cu pastori susținători, cu ei Alecsa Nediciu din Ciclova-montana, unu omu carele cu anii nu ésa din casa decătu ca să facă vr'o bazaconia! — acestia si inca multi

<

alii pastori ai turmei, cum si duceau turma la tradare!

La 9-ore s'a inceputu votarea. La comisiunea unde era presedinte George Vicsa la procesu multu-puticu mai corectu; la ceialalta insa, unde era romanul Traila presedinte, — se te ferescă Ddieu! Acolo s'a facutu cele mai mari nedreptati, calcari de lege si abusuri, totu prin dlu presedinte, totu in contra partisanilor lui Mangiuca, nnmai ca se-i pote respinge, precandu pe ai lui Wodianer ii primia pe toti, indreptatii neindreptatitii; er la protostarea unui barbatu de incredere din partid'a lui Mangiuca, prim'a data i-a respunsu ca — pote fi erore de condeiu; de aci in colia, ca — n'aro se se amestec; ca e treb'a lui, si in fine — ca se taca, caci la din contra luva scote cu panduri din comisiune! Audit portare de presedinte si advocatu romanu!

Firesce ca dupa atatea foradelegi, coruptuni, brutalitati si blastemati, — trebuie sa cada candidatulu poporului, abia intrunindu 643 de voturi, precandu candidatulu dominilor si alu baniloru — esu alesu cu 1047 de voturi. — Anim'a inse sfasia de dorere astadi, candu audim in tota partile, pe tota stradela — vaerarile celor necristici, totu o data audindu defaimarile si bocurile strainilor, cindcendo:

"Apoi ce preoti acestia romani, cari si vindura turma si pre sine pe bani!" Din colo ridiendu, ca — nu este poporul mai coruptu ca celu romanu, si ca — inti leginti i esteticalo sa forta tota asemenea! Totusi cele mai grele injuraturi se descoara din tota partile, cu unu despretiu nespusu, chiar de catra straini, in capulu advocatului si notariu si cortesiu principale Miclea, carele de vro trei septemani cutriera totu cerculu amandindu si corumpendu poporulu! Modelu si renegatorilor nostri si alu placutilor si cautatorilor stepanire magiare! Bine dice „Albina“ intr'unu locu ca: „despotu, tiranu, fariseu, hotiu si talhariu ca renegatulu romanu in tabera magiara — nu se mai pote affa sub sora;“ dar bine a observat si unu comerciantu nationalu din Oravita unui renegatu, ca: „Acelu fiiu alu poporului, care s'a glapedat de popor, pururia este forta sufletu, foramenita, fara Ddieu!“

S'aruncam acuma o privire peste inieleginti a din popor, ca se vedemu, cum stam cu ea? — Ar fi ca preotii se ocupu primul locu intre cei buni seu nestricati, dar — dorere, aci trebe se constatastam ca nu incapsi nici in alu doilea, ma neoi in alu treilea locu! Stimam aduncu pre cei onorabili; sunt fal'a nostra barbatii ca protopresbiterul Iacobu Popoviciu si capelaniu deale Aless. Popoviciu din Oravita, ca Stefanu Popoviciu din Gouia, Ioanu Dabice din Foroticu, si stii asemene, cari nu si au vendutu seu pasiutu turma, ci-si punearu sufletulu pentru; — dar vai ce micu este nruul acestor asemeneare ce lapidaturele celu multe!

S'eu ce se dicem noi, candu — pre protopresbiterulu romano-catolicu din Oravita iu capelanulu seu ii vedemu votandu cu Mangiuca candidatulu poporului, d'altru part — pre pastorii poporului, pre unu Pavelu Popa, protopopu romanu gr. orientale si cu multi soci ai sei — ii vedemu resarcindu-se ca nebuni in tabera contrarilor nostri!

Cu corpulu invetiatorescu stam mai une; elu occupa primul locu intre cei ne compiti, intro cei ce-si facu detorinti a ca romani si omenia. In totu cerculu afilaranu numai vor 3-4 stricati si trecuti in tabera contraria. Celealte clase abia pe diumetate se potu ie bune. Cu notarii stam mai reu. Acestu orpus a cangrenat — totalminte; de si sunt mai toti romani in cerculu nostru, totu penru romanie si moralia ei sunt perduiti; uniu este intra ei omu de treba.

Despre dlu presedinte Traila, am editu pe mai multi barbati competitinti dupa propri'a loru experienta dicindu cumca: chiar turcu de ar fi fostu, nu te se se perte mai reu in comisiunea de partid'a poporului.

Ce se ne facem, deca din tota astea luna deduce si noi trebuie se credem — faci respandita, cumca totu acea mana sceta de francmuriu a lucratu si in Ciudavita la arangiarea unui prandiu datu solo de judele comunalu, fratele lui Traila, si apoi influntat, de chiar Solomonu Bojua din Ciudavita, carelo a tramis, cum la Oravita dupa standartul lui Mangiuca si l'a pus la casa sa, — totusi la stare si-a datu votulu lui Wodianer!

Acum, Onorabila Redactione, dupa ce in Sasca, Lugosiu, Moravita, si mai etutindeni intre Romani s'a intemplatu un asemenea caderi, cu anima plina de dorire ne intrebam: O're a cui e vin'a? poporului ca e prost si netrebnicu? seu stepanirei ca-lu amagesco, apesa si mena apoi?

S'eu a intielegintiei co e atat de misibila si lapedata de Ddieu si onorea sa? — ce ore este de facutu?

Responsul bine voiti a ni-lu da DVos tra de acolo, ca cei din centru, mai probati si bine informati ai nostri. Numai un'a, unic'a mangaera ce o mai avem in necasulu nostru cestu mare, „Albina“ se nu ni-o sistati nici de catu; acest'a ve rogamu cu totu respectul! DVos tra intre nici o imprejurare se nu ne parasiti, — atat'a este in ce se concentra astadi dorinti a nostra si de secur — a tuturor celor buni, celor cu anima si cu credinta romana!

Mai multi alegatori neveninduti.

Becichereculu-mien (cott. Tim.) 10 iul. 1875.

(Alegerea de ablegatu dietalu, program'a alesului, si inca ceva.) Alegerea de ablegatu dietalu cu avu locu alalta-ieru in cerculu nostru se pote cu totu dreptulu dice, ca a fost — pura oficiala; caci afara de notarii si judii comunali, alti alegatori abia au luatu parte. Astfelu aci dregatori comunali aclama la pre tiranulu cercului, dlu G. Desan de ablegatu.

Poporulu preste totu, adeca cu celu nemtescu impreuna, satulu de comediele domnesci, dice libertate, a lipsitu de la urna. Constitutiunea si legile patriei magiare cu dreptatea loru si cu incarcarea de atatea dari pe capulu poporaloru, fora nici unu favoru pentru acestea, a desgustat si pre celu mai simplu sufletu, incat nimo de buna voia nu si mai lasa lucrul campului, ca se merga si aleaga ablegatu. Catra acest'a totu omulu sente, ca nedreptatea stepanilor nici candu n'a fost mai pro facia si nerusinata ca tocmai astadi, sub caram'a liberalilor, candu din list'a alegatorilor se stersera fara picu de dreptate atatea mfi de indreptatit; apoi dicu si cei pucini mai remasini din gratia: „Dar pentru ce se ne ducem numai noi 7-8 dintr-unu satu? noi se vindem satulu? Ba! Vinda-lu domnii, cari ni-au vendutu mes'a si malaiulu!“

A fost la alegere de toti, ca la 60 insi, si acestia mai totu slubbasii si supusii alesului pretore.

Dupace dlu solgabirau s'aclamatu de acesti'a, indata si-a desfasuratu si in limb'a romana urmator'a — program'a:

"Dragii mei! Vi multiamescu pentru in credere. Eu voi face detor'la mea in slujiba ast'a. De 16 ani am fost cu voi si alu vostru (domnu micu, tiranu mare!) Si acum remanu alu vostru. Ddieu se ve ajute la toti." (Vorbaminte!)

Draga-mi programa; acuma scim cum stam si ce a caseigatu diet'a tieri cuabogatulu nostru.

Ceea ce pre noi inse mai multu ne supera este, ca — totu se gasira unii preoti romani, retaciti fara turme, cari se ni spele adeca magiesca facia in buretele magiaru! Si santicile loru formara chiar gard'a corporale a alesului. Ca totu alti popa „Elek“ cu pelarie in mani, fruntile plcate, capetele pline de daru si indurare domnesca, par'ca cersiu mila si pomana si chiar regusiera strigandu „eljen!“ Tote pentru unu bietu blidi de linte! Vai nessiosiloru de ei!!

A spelatu inse mai vertosu facia clerului nostru la ast'a ocasiune, preotulu E. D. din Utvinu, carele in capu cu o pelarie de scaie in forma cilindrica, er in gura cu o sugga de unu cotu, se pre-ambla printre staini — pana la risu! Asemenea si preotulu P. din St. Mihailu, altimetre — omu lovitu cu leuc a, carele si in bisericu striga, ca — romanii sunt — „Cucavitia“; aci insa dovedi, ca elu, sufletul poporului, este si mai maro „cucuveica!“

Ambla printre straini cu reverendile desfacute in laturi de pre peptu, cu camasi'a scosa afara, parca ca se gatise de dantu de comediantu, in catu toti lu-aratau cu degetul — batjocurindu-lu.

Asemenea preotulu din Medvesiu, tunsu pre capu pana la pale, barba tunsa pana la pele, mustatie dresu, sucite ca la unu husariu;

credeai ca e unu, persecutore imbracatu in reverenda; elu facca frumosa parad'a pre sub flamurile magiare. Asemenea preotulu si asesorele consist. P. A. din G. carele are parol'a, ca — nu da temeia lui Babesiu; deci bagu sema ca se dovedesca acest'a in fapta, a alergat spre fal'a bisericiei nostre, — cu sugar'a in gura — la alegere si a temeiau pre dlu Desan, firesce, fiindu ca este mai bunu si mai aproape nemului nostru, decat Babesiu!

Da da, pre reverindi domni preoti, atinsi, asiati asta ca e bine si e onestu pentru voi; noi insa socotim ca era mai bine, se veniti cu unu protestu, in care se dochiarati vatemarea si nemultumirea poporului, a turmei vostre, facia de stergerile fara dreptate din list'a votantilor!

Nu e mirare ca poporulu se despoie de drepturile lui, candu vedemu pre luminatorii sei dandu mana de ajutoriu despotaorilor, sprinindu-i ca se-lu dripesca bine la pamant!

A mai luatu parte la acestu ospetiu si mai alti cati va flamandi, cari insa nici ca merita aii atinge specialu, fiindu omeni forta insennetatea. Numai clorulu do nu s'ar degrada, fiindu si asiata destulu de scapatatu in ochii lumiei!!

Serafinu.

L. Hormentul lui Marianu, 9 iuliu 1875.

Lupta mare, triumfu usioru! Asi potem caracterisca alegerea de deputati din districtulu Naseudului, intemplata la 9 l. c. in ambe cercurile. Omenii erau ingriigliati, scriau, vorbiu, alergau multu si candu fu la adeca, vediura ca osteneala mare a fost su-perflua.

In diu'a alegeriei desu de demanetia poternicii dilei ambalau neodihnitati printre alegatori. La or'a numita comisiunea deschise siedinti'a. Guvernamentalii si-insinuara candidatul fara ca cineva sa-i conturbe, deorice alegatori nedependinti se abtinenza de la votare. Conformu legii nefindu contracandidatu — si urma deci prochiamarea seu clamatoare lui Ludovicu Csery de deputatu pentru alu treilea ciclu in cerculu Monor-Nasedu.

Nu potu omite a inseamna ca precindu ministrii mergu in cercurele loru de alegere, se presenta inaintea alegatorilor, facu reportu despre activitatea loru ca fosti deputati, spunu program'a pentru viitoru si in urm'a aceia se recomanda de candidati: pre atunci deputatulu Naseudului e rogatu prin o scrisoare frumosa si umilita, ca se faca bine se primesca candidarea respective mandatulu si pre viitoru! Ce se faci?

Deputatul cercului de diosu, alu Nasedului, e garantia sustinerei municipiului, tribunalului, a multilor si padurelor si mai scia Ddieu a ce; seu vorbindu mai chiar: acestea sunt argumentele pentru candidarea unui magiaru si acuma, er deputatulu alesu, ca candidat in respunsul seu dice ca pentru totu se va lupta si chiar si pentru respectarea nationalitatilor in sensulu legii!

Nu sciu inse ce ni va apera deputatulu cercului de sus, alu San-Georgiului, unde se fece o aclamare si mai caracteristica. Acela lucrara guvernamentalii din poteri pentru unu omu, pre care cu occasiunea organisarii tribunalilor voira se-lu departe de veatra parintesca — pentru ce? — se scie. Ei voira cu forti a se-lu faca acu' activistu si se-lu trameta la Pest'a unde se so alatură la partid'a asia numita liberala. Lucrul se intempla inse din contra, pentru ca sufletu de alegatoriu romanu nu se apropiu de urna, ci in unanimitate se decise a observa concluziulu natiunale din Sibiu. Asia si fu. Alegatori neromani inse, 5 ori 6 la numeru, si-insinuara de candidat pre Földváry Lónos, care — nefindu contra-candidatu — se si aclama.

Astu-feliu districtulu romanescu alu Nasedului, in majoritate absoluta respecta conclusulu natiunii cu tota incercarile ce se fecera in contra. Lauda alegatorilor ce-si secura pastra nedependinti'a; lauda inse pesto totu mai alesu celor din cerculu de susu, a caror constanta si solidaritate ar poti servi de modelu si celor din cerculu de diosu.

L. Fagetu, in 12 iuliu n. 1875.

Eta o scurta aretare despre alegerea la no, pentru ca s'o pricepe lumea.

In diu'a alegerei, infaciosindu-ne conformu apelului din 42 nr. alu „Albinei“, pe campulu bisericiei gr. or. din Fagetu, ce vedemu? Abia eram vre-o 10 preoti si 6-7 invetatori din intregu cerculu Muresului neverindu decat 4 preoti si 2 invetatori; massa alegatorilor intieleseram ca e — parte la Sedanu, comisariu de securitate, parte la Faby, pretorele cercuale.

Si apoi ni se splica, pre cumca, inca doua dile nainte de alegere, dlu Faby a fost citatu la sine pre toti notarii si judii cercului si a comandatul sie-carui specialmente, ca — nesimintu se aduca la elu pre alegatori pe diu'a de alegere, adeca in tabera lui Harkanyi, de carele pana aci nime in totu acestu tienutu nici nu mai audise! Totu pre atunci in partea Muresului Sedanu si cu Lazaru terorisandu pentru Besanu!

In faci'a acestui tristin aspectu, pentru ca se nu ne compromitemu naintea strainilor, vediudu ca poporulu totu este in castrele straini, am luatu alternativ'a: ca la casu candu partid'a Besaniana s'ar areta mai numerosa, noi se cumpenim in contra ei, paralizandu ca pre a renegatilor; er deca partid'a lui Harkanyi ar fi in majoritate, atunci se no obtienemu de la orice activitate.

In urma manevarii nostre vediudu-se Sedanu si Lazaru, conductori partidei Besaniste, in considerabila minoritate, dupa pactari personali cu Harkanyi, ce era chiar incortelata la pretorele Faby, precum se verbesce, cu conditioane bine sumatorie — au capitulat, fusionandu-se apoi bietii alegatori totu la comanda, precum au fost si venita la alegere. Asi fui alesu cu aclamatiune de ablegatu alu cercului nostru dlu Harkanyi, dandu noi cu socotela, ca denisulu de aceea a venit u cu banii sei la noi, pentru ca intre ungarii dracului s'a temutu de lege, pre candu la noi potu domnii se-si bata totu jocu de lege!

Nu incapsu nici cea mai pucina inoiala, ca — despre tota planurile si uneltilor si coruptiunile domnilor a avut euno-scientia, ba dora si parte la ele — dlu protopopu alu nostru!

Destulu ca dupa alegere a urmatu unu banchetu stralucit, dela care totusi toti preotii nostri, cu sufletu si anima, s'a absen-tatu.

Din acesta scurta descriere — credu ca fie-cine pricepe:

Cumca la noi alegerea a-mersu la poruncă, ex offo!

Dar eu dupa acesta trista esperiintia mai constatui:

Că noi, sub sistem'a actuala de felu-nu mai potem reesi cu deputatu na-tionale; caci poporul nostru fiindu si seracu si stricatu, cere se i se solvesca spe-siale caletoriei la alegere si beutura, ceea-ce noi nu suntemu in stare a oferi.

Dar mai departe eu observu, ca sera-ci'a si necesarile au facutu pre omenii nostri aici si fricosi, si plecati naintea fie-carui domn, carui nu s'ar opune nici pentru lume!

Pretintegia forte seraca si pucinu inteligen-te; cei abia vre-o 2-3, ce ar fi mai culti, sunt venatori de interes marseave!

Intelegintia laica, nedependente nu esiste.

Acesta considerandu, nou nu ni ramane alt'a, decat a ne dechiară pentru passivitate ca si frati din Ardealu, ca se nu mai faca unii si altii daraveri pe cont'a activitatii nostre, demoralisandu-ne si degradandu-ne in fricosiut!

Unu preotu.

Din cerculu electoral Sasca, cott. Carasiu, primiriamu trei corespondintia despre alegerea de acolo; din tota vedem, ca acolo s'a luate in modu secretu, noptea mai vertosu, in cele 2-3 dile din urma si — prin mediul cele mai memorali, firesce er cu ajutorul unor inteligenti, anume a unor preoti ai nostri, in momentul din urma s'a trasu o parte mare din popor in partea contrarilor nostri, pana intru atata, incat — buna ora, din comune cari pana aci cu trupu cu sufletu au fost pentru partid'a nationala si vietii a si-ar fi pusu pentru Babesiu, de o data casii printre unu farmecu — nici unu votu nu potu casciga causa nationala!

Intre aceste comune la primul locu merita a fi amintitul Jamulu, resedintia preotului Biró, a contelui Bissingen si a protopopului Iosca Popoviciu. Ac propriamente s'a urdit tota planură si intrige; aci a fost locul de continua descalecare a supremului comite Gioca si a tuturor agentilor publici si secreti.

Nu facem nimeni nici o imputatiune. Adeverulu va esi la lumina in tota goletatea sa si — Ddieu se dore, ca — nici preotii cei multi, nici poporul, celu ce a lucrat in contra nostra, se nu se caiesca pentru acastă!

Multiamumu celor pucini, dar firmi si zelosi preoti, precum si mai tuturor invetatorilor de asemenea tienuta; acesti sunt pre cari — pururiu cu incredere ne vom radimă.

De altintre si reporturile din acele parti ni spunu uniformu, cumca — „man-care, beutura, vase de bere, sugari fine — s'a pusu naintea alegatorilor la locul de alegere si — in derisiunea legii s'a gustatu in abundantia de catra cei ce au fost in partea guvernamentale a dui Antonescu.“

Cine se indoiesce, poate ave marturii australor de alegatori, cari cu judii comunali in frunte, in faci'a lumiei mergeau de se inbuibau!

Dlu Antonescu vede deci, ca — cine si prin ce mediu l-a scosu alesu; dar da mai scrie ceva, ce — inca scia mai multi, ce insa noi nu aflam cu cale a publica, pentru ca se nu creda cineva o

esemplaria, inca mai tinea multu. Elu fă si remasă *unicul oficiant român adverat*, carele și-impliniā cu scumpetate și acuratetă de torintiele facia de superiorii sei, cari cautaț totidele pentru dă-lu persecută, — și-impliniā detorintiele oficiului cătu mai rigurosu si exactă, apoi paralelu dispută asupratorilor naționali cu frunte serina dreptulu dă tine în orbia si dă maltrat poporul romanu, pe care lu-iubiu, ba chiar adoră ea pe unu Ddieu! Elu, obositu si amarit, ne mai potendu suportă suferintele grele si indelunate, decise a-si cauță alinare in Buziasiu, spre care scopu domineoa in 22 iuniu v. si intreprinse cători'a la Buziasiu, unde insa a trei'a dia dupa sosire cadiu în agon'ia mortii si asă' pruncii sei *Liviu si Elena* ce erau la elu, fusera constrinsi a rentorce iute cu elu la Lugosielu unde si-dede bunulu seu suflu in manile creatorului. Sórtea nu i mai lasă timpu, se-si véda pre amat'a socia si pre fiul celu mai micu Cornelius; elu espiră gra-indu copilasilor sei:

„Spuneti sanetate mamei văstre si lui Cornelius, iubită ve toti între voi, precum v-am iubită eu. Ddieu cu voi!“ Acestă fă capetul fericitului, carele petrecu 69 de ani pe pamentu, din cari 40 ani ca notariu comunala bravu, nationalistu nepataatu, teologu si moralistu, crescătoriu a unei familie bune. — Lu-deplange o familia numerosă, pe langa veduvă sa, de inca patru feori si trei fete si cu unu gine; lu-deplange poporul intrigui cu tota inteligintă coa buna si onesta. Elu in tota privintă a pote servi de modelu de omu si romanu de omenie; deci s-e-i dicemu cu totii cunoscuti si necunoscuti: „Se-i fie tierin'a usiora si memor'i a binecuvintata!“ El dorerea esloru ce l-au perduț, intotdeauna in consolatiune cerescă!

Demetriu Gasparu,
unul dintre invetiatorii sei,
stimatoriu si adoratoriu alu
vertutilor sale. —

Din B.Comlosiu, si vecinetate, ni se tramsiera trei corespondintie si respective grele plansori in contra procedurei d-lui protopopu V. Sierbanu, o data in privintă parochiei din Cenadulu-Serbescu, unde in contradicere cu concursul publicat si cu usul, de la cei-ce se infacisara la densulu pentru de-a-si presentă suplice de competitia — fusera respinsi si avisati la Comitetul parochiale, pre candu d'alta parte scia că alegerea nu are s-e se faca la terminu, ci se amane, si asiā — ca din adinsu facendu concurintilor spese si necasu; — ér a dou'a, pentru nejustificabil'a conchiamare a sindicului parochiale din B. Comlosiu pe 29 iuniu v., candu lumea nu scie unde i este capulu de lucrul campului — ne-amenable, la care imprejurare insa — cum se vede, din adinsu speculandu-se, cu câtiva forte pucini omeni ai sei, aliese in modu violēn e mitetul p a r o c h i a l e, ce de duoi ani era a se alege, de asemenea epitropi séu tutori bisericesci, dupa placul si pentru scopurile d-lui protopopu, invederut pentru d'a paralisa rezultatelor plansorilor poporului!

Acestă este pre scurtu — lungulu cuprinsu a plansorilor ce ni se tramsiera spre publicare.

Noi credem, că — de ora-ce in contra procederei din urma sa redicatu pro testu la ven. consistoriu din parte competinte, pana la deslegarea legale asupr'a acestui protestu n-ar avé locu discusioane in publicu si pe largu nici a acelei procedure, cu atâtu mai pucinu s-ar cuventă a dă expresiune banuelor si n-e crederei concepute in contra celor din centrul. Sé asceptam resultatul in rabbare. —

* * *

Multe corespondintie despre alegeri le dictali si despre alte intemplieri de interesu publicu — din lips'a de spaciu s-e le amenâmu. —

Varietati.

(Pré Santitulu patriarchu serbescu, parintele Procopiu,) tocmai primi de la MSa decoratiunea Coronei de feru de I. Clasa. Noi credem, că — de multu a meritatu asemenea distinctiune; acăt'a crediendu — firesce că ne bucurăm că urmă si tardiu!

(En s-e andimu lucru noi si curiosu!) „Hon,” organu principiale guvernamentalu, classodiu pre pop'a „Elek,” ca fost ablegat de partit'a naționalitătilor! Astfelu de injuria marelui nostru magiaronu si mamele din Bocsa! Noi credem, că densulu intielegendu acăt'a, nu va intardia a desminti si rectifică infam'a scornitura, atâtu de deonestatoriu pentru pop'a „Elek!” —

(Anghir'a crestina,) séu cuventari funebri de Titu Vespasianu Gheaja au esită dejă de sub tipariu. Acăt'a carte cuprinde 20 de cuventari funebri pentru diferite casuri

cu privire la estate, sessu si starea sociale si este aprobată de ven. consistoriu archidiecesanu din Sibiu. Atragemu deci atentinea preotimei nōstre asupra acestui productu literariu. — Pretiul unu i esemplariu este: 1 fl. 50 cr. v. a. si se pôta procură de la autorele, care este preot la institutulu corecțiunale din Gherla, (Szamos-uj vár,) in Transilvania. —

(Traiescu de comunu multu — acăt'a, despre cari se respondescemintiun'a, că — au moritu!) Mai de un adi se lati faim'a, că Franciscu Déák a morit. Pana si unele foi adusera acăsta notitia. O foia umoristica ilustrédia scen'a, cum Déák citește intr-o foia acăsta scire despre mōrtrea sa. Naintea sa stă opositiunea magiara in contra politicei sale, in tipulu unci dame tenere si poternice. Déák se uimesce si negagesce asupr'a omenischi faime, ér dam'a Opositiune lu-mangaiu asiā: „Dă-i pace, nene; căci scă că si despre mine de atâta ori s'a bucinat in lume, cumca am morit, precanda eu me bucuru de deplina sanetate. De comunu traiescu multu si sunt mai sanetosi aceia, despre cari contrarii loru vesteseu in lume că au morit.“ — Domnii de la potere, dupa resultatulu alegierilor regulate, conduse, influintiate si chiar forțate de ei, bucina in gur'a mare, că — „oposițiunea si chiar caus'a naționalitătilor a morit in Ungaria si Transilvania.“ Nōa ni se pare că acăsta „oposițiune“ si „causa“ tocmai de acum are s-e parasescă patulu morbului constitutionale, in carele se tavaliă pana acuma si — s-e arunce la dr. ulu cărgiele maiestriei straine, si s-e se scole si s-e amble pe propriele si piciora naturali. —

(Nicolaie Marianu,) candidatu de advoctatu, este denumit u vice-notariu la tribunulu din Aradu. —

(Este foră asemeneare in tota istoria trecului acestu anu, incatul pentru multele si infrosciatele orcane si enoramide daune ce caușădile.) Noi am reportat despre căte-va; dar de atunci mai pre fio-care dia sosescu sciri infiorătoare despre altele si altele, atâtă aici in Ungaria cătu si pe aiurea in monarchia si peste totu in Europa. Si Romania suferă in mai multe rouduri si locuri — infrosciatu, si am ajunsu, de in tota diu'a de catra sera, cătu se aréta vr'nu unorul pe ceriu, lumea se spăria si vaiera! Dejă daunele caușate se calcula la sute de milione, si anume la noi, unde recolt'a si a siā nu suride de felu, dejă se da cu socotél'a, că a diecea parte din cătu a datu Ddieu, man'a ceriulu ni-a rapit'o! Omenii de rondu tienu acăsta calamitate de man'a lui Ddieu pentru netrebnița cea lumésca, domnii insa cei invetatori — nu vreau s-e scie de Ddieu si de man'i a lui, căci — firesce aceea deca ar fi, apoi ar trebui s-e se descarcă chiar in capulu loru! —

(Necrologu.) Augustinu Iancu, fost notariu in comun'a Partosiu din cott. Torontalului, dupa unu unu morbu scurtu, in florea vietii sale abiā de 30 ani, joi in 3 apriliu a. c. si-dode susținu in manile Creatorului. Lu-deplange veduvă mama Ecaterina si fulu reposatului Octavianu, cu multi amici si cunoscuti, căci perdura in repausatulu unu caracteru curat si unu fiu credintiosu alu natiunii.

Immormentarea a avutu locu in locul nascerii Ghiladu, vineri in 4 aprilie a. c. participandu multi preoti si invetatori din co-munale vecine, petrecendu-lu cu totii la locul de odihna. Fie-i tierin'a usiora!

Er o carte scolare proscriza!

Naltulu si parintesculu min. regiu magiaru de cultu si instructiune publica, prin ordinatiunea sa nr. 12,973 de a. c. opri ABC-dariulu romanu, atâtă de bunu si folositu, compusu de dlu Basiliu Petru, pre carele insusi decretulu opritoriu lu-reconoscere de la eratru din punctu didacticu, dupa o sistemă forte nimerita.

Caus'a séu causele oprelei decretulu le insira astfelu, in cătu omulu nu scie, s-e plesnesca óre de risu séu de necasu!

Pentru că in acel'a, la pagin'a 44 se amintesc langa Ungaria — Transilvania, Banatulu, Crisiana si Marmati'a!

Pentru că la paginile 82 si 94 se vorbesce de *intrăga patri'a romana*, carea se cu-prinde din totă tierile locuite de Romani! —

Déca domnii magiari voru urmă pre acesta cale totu asia oblu, apoi mane poimanu ni va mai renané carte de scola si scólele si altintre negrigite de ei, faptualminte voru fi inchise! *Libertate si cultura.* —

A v i s u :

Stimatilor domni si frati romani din comitatulu Aradului, cari subscrisera apelul' u ce s'a tramsiu la Ministrul reg. ung. de interne inca in lun'a lui aprilie, contra alegierii lui Szatmáry Gyula de protonotariu la municipiu acesta:

Dlu Tabajdy, Vice-comitele comitatului, prin scrisoarea sa din 2 iuniu 1875, nr. 5517 ni comunică pe calea preturei din Galisia, „Cumca apelat'a nostra referitoriu la alegerea lui S. G. a'sa respinsu, si alegerea aceluia s'a aprobato prin ministrul reg. ung. de interne.“

Motivul e: căci de dupa reportulu vice-comitei si a comitelui supremu, alegerea s'a facutu conform legilor, éra votisare nominala numai 11 membru ai curat, pre candu in sensulu §-lui 69 art. 42 alu legii d'n 1870, 20 de insi trebui să cera atare votisare in serisu.

Salutare
Siria, 1/13 iuliu 1875.

stimatoriu frate
George Vasileviciu, mp.
protopopu.

Publicatiuni tacsabili.

Concurse:

S e scrie concursu pentu parochi'a vacante din Cladova, comit. Aradu, protopresitarului Siriei, cu care parochia sunt impreunate urmatorele emoluminte:

5 jugere de pamentu; biru 27 cubule de cucurudiu si 9 de grâu si stólele 30 or. dela botesu, 5 fl. dela una cununia, 4 fl. dela immormentarea celor mari, 1 fl. 50 cr. dela acelorui mici, 1 fl. unu evangelistu si 1 fl. predica cu iertatiunile.

Aspiranti, pe langa cele prescrise in statutulu org. bis. au a producee testimoniu, că au absolvatul celu pucinu 4 clăsi gimnasiali, preferintia avendu preotii sancti, si carii se vor infacișa aici pentru de a-si areta destoritatea in cantu si in oratoria, in un'a de dominece pana la alegere, carea se va tiené la 13/25 iuliu a. c. Recursurile s-e se tramita parintelui protopopu Georgiu Vasileviciu in Siria (Világos).

Cladova, 18 maiu 1875.

1-3 Comitetul parochialu.

Cu scirea mea:

Georgiu Vasileviciu mp.
protop. tract.

Dupa ce Venerabilu Consistoriu diecesanu sub 27 iuniu a. c. nr. pres. 1364, a incuviintat scrierea de concursu pentu postulu de invetiatoriu la nou'a scola confessională gr. or. din Comlosiu in comit. Aradului, prin acăt'a se publica acestu Concursu cu terminu pon' la 30 augustu a. c. st. v.

Emolumintele invetiatoresci suntu: in bani gata 330 fl. v. a. la anu; — in naturale 10 cubule de grâu, — 8 cubule de ovesu, 12 orgii de lemn din cari este a se incalză si scola, 5 fl. v. a. pentru scripturistica, 10 fl. v. a. familiariatul; cortelul liberu si gradina de legumi; — ér dela ingropatiuni căte 40 cr. v. a.

Aspiranti la acestu postu, avendu cursele loru a le serie cu man'a propria, — adresate cătra Comitetul parochialu, le voru tramite Inspectorul scolaru din cerculu Simandului por Uj-St.-Anna in Comlosiu si (O-St. Ana,) pana la 29 augustu a. c.; căci in diu'a de alegere nu se voru mai primi, éra alegerea se va tiené in 30 augustu a. c.

Cei ce voiesc a ocupă acestu postu, in sensulu §-lui 13 din statutulu organicu, sunu avisati a areta, că au absolvatul preparandu a cu succesu bunu, că a testimoniu de calificatiune, cu calculu pentru statiuni bune, si că au absolvat 4 clăsi gimnasiali; de asemenea voru produce atestatul bunu despre purtarea loru morală si politica de pana acuma; — apoi pon' la alegere in vre-o dominece séu serbatore se voru prezenta in biserică pentu de a-si areta destoritatea in cantare si tipicu.

Datu din siedint'a Comitetului porochialu, tienuta in Comlosiu in 15/27 iuniu 1875.

Comitetul parochialu.

In cointelelegere cu Inspectorul scolaru cercularu Constantin Popoviciu. 1-3

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci de la scol'a gr. or. romana din comun'a Siepești, Protopresitarul Jebelului, comitatul Telemisului, se deschide concursu cu terminu de sase septești de dile dela prim'a publicare.

Venitele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Salariul invetiatorescu si alte emoluminte anuale, socotite in bani gata, 182 fl. v. a;

2. — 30 meti de grâu si 30 meti de pa-pusioiu;

3. — 9 orgii de lemn, din cari este a se incalzdi si scol'a;

4. 2 1/2 jugere de pamentu aratoriu;
5. Gradina pentru legumi si cartiri liberi.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati, reurcele loru, provedeute cu totă documentele prescrise de stat. nostru org. bis. sciresc, a le adresa comitetului pâroch. si le tramite de a dreptulu p. on. d. protopresiteru tractuale Aless. Ioanoviciu in Zselybel. In fine cei ce vor s-e competeau se prezinta in care-va di de domineca séu serbatore la s. biserica, pentru de a-si areta destoritatea in cantare si tipicu. Reurcele ne provedito cu testimoniu de calificatiune nu vor fi luate in considerare.

Sipetu in 25 iuniu 1875.

Theodoru Goloca mp
presedinte.

Spre ocuparea parochiei remase veduvite pri mōrtea reposatului preotu Ionu Carnceanu din Beregsau se scrie prescrisulu Consuru pana in 6 augustu a. c. candu se va tie-né si alegerea.

Emolumintele sunt: o sesiunea parochiala, biru si stola dela 126 de case.

Reurintii au de a documenta in concursulu loru — adresandu catra sinodulu par. din Beregsau si indreptandu catra protopresiterul tractuale Meletiu Dregheciu in Timișoara — că au depusu esamenulu de calificatiune (deca inca nu suntu consecrati de preoti,) si că dupa absolvirea a 8 clăsi gimnasiali au depusu esamenulu de maturitate cu sporu bunu — si nainte de alegere au a se prezenta in biserică de aci in't'o dumineca séu serbatore spre a-si areta destoritatea in cantare si tipicu.

Comitetul parochialu.

In contielegere cu mine:

2-3 Meletiu Dregicii m. p.
Protopresiteru.

Nr. 990/219 scol.

Pentru două stipendie anuale, de căte 400 de florini v. a. unulu — pentru acelui junii romani de religiunea gr. or. din dieces'a Aradului, cari vor s-e se pregătescă de profesori la institutulu teologicu-pedagogicu din Aradu se deschide concursu.

Si anume:

I. Pentru stipendiu pedagogicu, reuriintii au se produca: 1) estrasulu de botesu; 2) testimoniu de maturitate; si 3) s-e se ce-limb'a nemtieșca si ungurășca.

II. Pentru stipendiu teologicu, reuriintii au se produca: 1) estrasulu de botesu; 2) testimoniu de maturitate; 3) s-e se ce-limb'a nemtieșca si ungurășca.

Reurintii se adresezide reurcele loru la consistoriul subscrisu pana in 15 augustu st. vech. a. c. éra in 21 augustu st. v. a. c. deminéti'a la 9 ore s-e se prezinta si in persoana la acestu consistoriu.

Aradu, din consistoriul romanu gr. or. alu Aradului, siedint'a senatului de scole, 7 iuniu st. v. 1875.

3-3 Ioanu Metianu mp.
episcopulu Aradului.